

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC): Випуск 109 | 1 - 31 жовтня 2024 року

1. Кабінет Міністрів спростив процедуру отримання статусу людини з інвалідністю внаслідок війни

Довідка: Відповідно до [Постанови №306](#), цивільні особи, які стали людьми з інвалідністю внаслідок дії вибухонебезпечних предметів¹, можуть звернутися про встановлення причинно-наслідкового зв'язку між війною та отриманими пораненнями і набути статус людини з інвалідністю внаслідок війни. Цей статус гарантує додатковий соціальний захист та пільги, такі як підвищені пенсії, пільги на оплату комунальних послуг тощо. Статус можуть набути лише особи, які отримали поранення в зоні активних бойових дій.²

Подальші зміни: 15 жовтня 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №1186](#), яка спрощує процедуру отримання статусу та уточнює територіальний принцип щодо шкоди здоров'ю, набутої на непідконтрольних уряду територіях.

	До прийняття Постанови №1186	Після прийняття Постанови №1186
Як подати заявку	Особисто безпосередньо до Міжвідомчої комісії ³	Особисто або електронною поштою, безпосередньо до Міжвідомчої комісії або особисто через Центри надання адміністративних послуг (за наявності технічної можливості)
Територіальний принцип	Територія здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави	Якщо поранення сталося на окупованих Російською Федерацією територіях, причинно-наслідковий зв'язок між інвалідністю та пораненням від вибухонебезпечних предметів не встановлюється.

¹ Термін "вибухонебезпечні предмети" (ВП) тлумачиться як такий, що охоплює різні типи боєприпасів, включаючи міни, касетні боєприпаси, боєприпаси, що не вибухнули, тощо.

² Згідно з Переліком територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або окупованих Російською Федерацією, що був затверджений наказом Міністерства внутрішніх справ від 22 грудня 2022 року № 309 та періодично оновлюється

³ Міжвідомча комісія Міністерства у справах ветеранів відповідає за розгляд заяв та встановлення зв'язку між війною та пораненнями, отриманими постраждалими особами.

Необхідні документи	Довідка з Єдиного реєстру досудових розслідувань, видана не пізніше, ніж за три місяці до дня подання заяви	Довідка з Єдиного реєстру досудових розслідувань без урахування дати видачі
	Первинна медична документація	Первинна медична документація не надається
Як подати апеляцію	В судовому порядку	В судовому та адміністративному ⁴ порядку

2. Кабінет Міністрів спростив доступ до обслуговування протезів

Довідка: За даними Міністерства соціальної політики, з січня по липень 2023 року за допоміжними засобами реабілітації звернулися 58 852 особи, з них протезувалися 20 737 осіб, а 11 126 осіб вже отримали протези.⁵

Подальші зміни: 29 жовтня 2024 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №1232](#), якою вніс зміни до порядку заміни важливої частини протеза — протезної гільзи⁶. За спрощеною процедурою, якщо вартість заміни гільзи не перевищує 15% від максимальної вартості протеза⁷, така заміна здійснюється на підставі рішення підприємства, що забезпечує заміну⁸. Жодних додаткових документів від медико-соціальної експертної комісії (МСЕК) або військово-лікарської комісії (ВЛК) не потрібно.

Прийняті зміни значно пришвидшать процес отримання нової протезної гільзи.

Також спрощено процедуру забезпечення засобами реабілітації військовослужбовців з ампутованими кінцівками. Згідно зі змінами, таким особам видається довічне направлення на забезпечення засобами реабілітації.

Зверніть увагу: Якщо вартість заміни протезної гільзи перевищує 15% граничної вартості протезу, така заміна здійснюється на підставі рішення МСЕК або ВЛК.

3. Кабінет Міністрів надав додаткову підтримку для закупівлі твердого палива на опалювальний сезон

Довідка: У жовтні 2023 року Кабінет Міністрів запустив Пілотний проєкт, який запровадив додаткову підтримку населення на придбання твердого палива в період дії воєнного стану на опалювальний сезон 2023/2024 років. Після успішної реалізації пілотного проєкту Кабінет Міністрів України прийняв постанову, якою надав додаткову підтримку на закупівлю твердого палива на 2024/2025 та наступні опалювальні сезони.

Подальші зміни: 15 жовтня 2024 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №1169](#), запровадивши додаткову підтримку на придбання твердого палива на опалювальний сезон 2024/2025 років та наступні опалювальні сезони.

⁴ Дії або бездіяльність адміністратора центру надання адміністративних послуг та/або посадової особи Міністерства у справах ветеранів України можуть бути оскаржені в судовому порядку без сплати судового збору та зі скороченими строками розгляду.

⁵ Посилання: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3749688-do-minsocpolitiki-za-piv-roku-zvernulisa-za-dopomogou-u-protezuванні-majze-59-tisac-osib.html>

⁶ Саме протезна гільза є основним і найважливішим елементом з'єднання кукси пацієнта з рештою частин протеза. Тіло людини може змінюватися протягом року після протезування. Адже людина може схуднути або набрати вагу. Відповідно, заміна протезної гільзи може знадобитися кілька разів на рік, і держава це фінансує.

⁷ Від граничної вартості протеза⁷, встановленої Міністерством соціальної політики.

⁸ Наразі в різних регіонах України функціонує 103 підприємства, які надають засоби реабілітації та послуги з ремонту за рахунок коштів державного бюджету, посилання: <https://www.msp.gov.ua/news/23352.html>

Особи, які мають право на участь	Право на цю додаткову підтримку мають отримувачі житлових субсидій або пільг ⁹ на придбання твердого палива.
Періодичність виплат	Один раз протягом опалювального сезону
Сума підтримки	Розмір додаткової допомоги визначається як різниця між сумою нарахованої пільги (субсидії) на придбання твердого пічного побутового палива та граничною вартістю такого твердого пічного побутового палива.
Як подати заявку	Пенсійний фонд України інформує отримувачів пільг та субсидій про необхідність надання згоди на отримання додаткової допомоги на опалювальний сезон. Інформація надсилається через SMS, веб-портал Пенсійного фонду або його мобільний додаток.
Умови здійснення платежу	У 2024 році виплата додаткової підтримки, зазначеної в абзаці першому цього пункту, здійснюється до 10 та 23 грудня відповідно.
Пізня подача заяви на участь	Якщо особи звертаються за призначенням житлових субсидій, пільг впродовж опалювального періоду, Пенсійний фонд автоматично опрацьовує такі заявки для надання додаткової підтримки.

Зверніть увагу: Сума додаткової підтримки не включається до розрахунку сукупного місячного (річного) доходу осіб.

4. Кабінет Міністрів змінив критерії доступної іпотеки

Довідка: Приватне акціонерне товариство "Українська фінансова житлова компанія" створене з метою розробки та впровадження механізму доступної іпотеки. Зокрема, для забезпечення можливості отримання іпотечного кредиту до 7% річних строком до 20 років із залученням банків за посередництва держави.

Доступною іпотекою можуть скористатися громадяни України, зокрема медичні працівники, вчителі, науковці, ветерани війни та їхні сім'ї, внутрішньо переміщені особи та інші українці, які не мають власного житла.

Подальші зміни: 4 жовтня 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №1136](#), якою вніс зміни до критеріїв, яким має відповідати іпотечне майно. Зміни значно розширили перелік майна, яке може бути передане в іпотеку, щоб позичальники мали більше можливостей для вибору нерухомості.

Категорія позичальників	Предметом іпотеки не може бути	
	До прийняття Постанови №1136	Після прийняття Постанови №1136
<ul style="list-style-type: none"> • військовослужбовці; • медичні працівники; • вчителі; • вчені; • ветерани війни та члени їх сімей 	Нерухомість, побудована раніше, ніж за 10 років до дати укладення договору, якщо вона розташована в Києві або обласному центрі	Нерухомість, побудована раніше, ніж за 10 років до дати укладення договору, у Чернігівській, Сумській, Харківській, Запорізькій, Херсонській областях
		Нерухомість, побудована раніше, ніж за 3 роки до дати укладення договору, для інших областей або міста Києва

⁹ Житлові субсидії та пільги — це безповоротна адресна державна соціальна допомога вразливим верствам населення на оплату житлово-комунальних послуг.

Внутрішньо переміщені особи		Нерухомість, побудована раніше, ніж за 10 років до дати укладення договору
Інші громадяни України, які не мають у власності житла або мають менше 52,5 кв. м — на сім'ю з однієї особи та додатково 21 кв. м на кожного члена сім'ї	Нерухомість, побудована раніше, ніж за 3 роки до дати укладення договору	Нерухомість, побудована раніше, ніж за 3 роки до дати укладення договору

 залишився без змін;
 розширена доступність;
 зменшена доступність.

Для всіх категорій позичальників залишилися незмінними наступні критерії до предмета іпотеки, а також не може бути предметом іпотеки наступне майно:

- дачний або садовий будинок;
- будинок та квартира в будинку, що є пам'яткою архітектури та занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- приміщення житлового фонду, призначені для тимчасового проживання.

5. Переглянуто мінімальну допомогу по безробіттю

Довідка: 20 жовтня 2023 року Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття вперше з 2020 року підвищив мінімальний розмір допомоги по безробіттю.

Подальші зміни: 19 вересня 2024 року Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття прийняв [Постанову №74](#), якою встановив новий розмір мінімальної допомоги по безробіттю з 01 жовтня 2024 року.

Категорія	Мінімальна сума виплат (з 20 жовтня 2023 року)	Мінімальний розмір допомоги (з 1 жовтня 2024 року)	% порівняно з прожитковим мінімумом для працездатних осіб на 2024 рік
Молодь, яка нещодавно закінчила навчання і потребує допомоги в пошуку першої роботи.			
Застраховані особи, які сплачували страхові внески менше семи місяців або були звільнені ¹⁰ з останнього місця роботи.	1 500 грн	1 500 грн	49.5%
Застраховані особи, які сплачували страхові внески не менше семи місяців.	2 500 грн	3 600 грн	118.9%

¹⁰ Існує перелік відповідних підстав для звільнення: набрання законної сили вироком суду, яким працівника засуджено до позбавлення волі; систематичне невиконання працівником без поважних причин трудових обов'язків або прогул; поява на роботі в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння; неможливість забезпечення працівника роботою через воєнні дії; розірвання трудового договору з керівником на вимогу виборного органу первинної профспілкової організації

Працівники та гіг-спеціалісти¹¹ юридичних осіб, які є резидентами міста Дія.

ВПО або особи, які перебувають на непідконтрольній території або в зонах активних бойових дій, які не мають документів, що підтверджують сплату страхових внесків, працевлаштування або отримання заробітної плати.

ВПО, які не мають документів, необхідних для отримання статусу безробітного

 залишилася незмінною; збільшився.

6. Міністерство встановило граничну вартість послуг, що надаються за принципом "гроші, ходять за людиною"

Довідка: 6 серпня 2024 року Кабінет Міністрів ухвалив [Постанову №888](#), якою запровадив пілотний проект із надання стаціонарного догляду та послуг підтриманого проживання літнім внутрішньо переміщеним особам (ВПО) та людям з інвалідністю. Проект базується на принципі "гроші ходять за людиною".

Подальші зміни: 17 жовтня 2024 року набув чинності [наказ Міністерства соціальної політики №386-Н¹²](#), який встановлює граничну вартість послуг, що надаються в рамках пілотного проекту з організації надання соціальних послуг ВПО похилого віку та людям з інвалідністю за принципом "гроші ходять за людиною":

Соціальні послуги	Максимальна вартість однієї соціальної послуги для однієї особи, грн.	
	На день	На місяць
Стаціонарний догляд	530.66 грн	16 185,16 грн
Підтримане проживання	326.09 грн	9 945,75 грн

Гранична вартість послуг є важливою величиною для визначення розміру компенсації вартості соціальних послуг, наданих особі. Компенсація не може перевищувати максимальну вартість.

Цей правовий бюлетень розроблений за проектом, що фінансується в рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.

¹¹ Гіг-спеціаліст - особа, яка працює за гіг-контрактом. Гіг-контракт - це угода для IT-спеціалістів, що поєднує в собі риси фрілансу та соціальні гарантії для IT-працівників. Для отримання додаткової інформації, будь ласка, дивіться Правовий бюлетень DRC, випуск 89, посилання:

¹² Наказ був прийнятий 21 серпня 2024 року з подальшими змінами від 13 вересня 2024 року